

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
Rímskokatolícka cyrilometodská bohoslovecká fakulta

Posudok oponenta

Milana Sovu, PhD., odborného asistenta na Katedre biblických vied,
k diplomovej práci Filipa Majdána
„Téma obety a kultu v protopavlovských listoch“

Diplomová práca je zaujímavým príspevkom k štúdiu teologického myslenia sv. apoštola Pavla. Má jasnú trojčlennú štruktúru. Pre hlbšie štúdium danej témy autor vybral z tzv. protopavlovských textov niektoré charakteristické biblické texty, ktoré potom komentuje, no systematicky sa dotýka aj ďalších textov z epištoláru sv. Pavla, ale aj iných biblických textov, ktoré vyjadrujú podobné myšlienky.

Práca je aj po formálnej stránke pomerne dobre vypracovaná. Keďže ide o diplomovú prácu, svojimi 115 stranami dosť značne prekračuje požadovaný rozsah. Osobne by som vytkol zvlášť obsah prvej kapitoly. Hoci jej zámerom bolo zaiste načrtnúť kontext študovanej problematiky, čo je aj naplnené, z môjho pohľadu však na viacerých miestach zachádza do nepodstatných podrobností. Príkladom môže byť takmer 10-stranová prezentácia niektorých teórií pôvodu izraelských obetí, ktorá je dosť rozvláčna a podľa môjho názoru už dosť vzdialená od hlavnej témy práce.

Autor občas používa nejednotnú terminológiu. Hoci jeho zámerom možno bola snaha o štylistickú obmenu, v prípade technických termínov nepovažujem takúto obmenu za vhodnú (porov. napr. pokojné a mierové obety na s. 20, obsah na s. 7 dokonca uvádza „pokojné žertvy“). Autor čerpal z dosť kvalitnej, aj cudzojazyčnej literatúry, prevažne v anglickom jazyku. Na niektorých miestach anglická predloha dosť výrazne ovplyvňuje jeho štylizáciu a výrazové prostriedky v slovenčine (porov. napr. na s. 20 „ponúkajúci“ namiesto „obetujúci“, výraz „uctievateľ“ na s. 21...). Často používa tiež rôzne neologizmy, hoci by sa dal nájsť aj nejaký vhodný slovenský ekvivalent (porov. napr. výrazy „propitiačný“, „supersessionistický“...).

Za dosť problematické v práci považujem uvádzanie pôvodných gréckych a hebrejských biblických výrazov. Autor ich uvádza nejednotne: aj formou ich prepisu aj prostredníctvom použitia príslušných fontov. Často sú uvedené chybné (porov. napr. s. 75). Prepis do latinky je nejednotný (napr. hebrejskú spoluhlásku V niekedy uvádza ako „š“, inokedy ako „sh“). Niekedy používa presnejší prepis, inokedy iba zjednodušený fonetický. Tieto pôvodné termíny autor pravdepodobne iba prebral z prameňov, z ktorých čerpal, no nezosúladiť v rámci celej svojej práce (porov. napr. zoznam hebrejských termínov pre jednotlivé druhy obiet na s. 17 a konkrétny opis jednotlivých typov obiet na nasledujúcich stranách).

V práci je niekoľko nelogických tvrdení, je však možné, že ide iba o preklepy (napr. s. 19 „soľ môže symbolizovať metaforu“; s. 28 zvieracie obety sa „stávali korisťou pre modloslužbu, s. 43 „helenistické rímske obdobie“...). Občas je argumentácia nesúrodá, napr. na s. 37, kde sa na jednej strane vyjadruje „význam a genialita obetného systému Izraela“, no hneď v ďalšom odstavci sa bez bližšieho vysvetlenia hovorí o „pomerné pasívnom a povrchnom či dokonca nemorálnom charaktere izraelského obetného systému“.

Uvedené nedostatky považujem za ľahko odstrániteľné. Ako možnú tému diskusie by som navrhol otázku, či sú výrazy „obeta“ a „obet“ v slovenčine ekvivalentné (porov. s. 10).

Udeľujem hodnotenie: **A (1)**.

Bratislava, 29.4.2021.